

KOMPLETNÍ INFORMACE O AKTIVITÁCH PROJEKTU **Klíče pro život**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy společně s Národním institutem dětí a mládeže od 1. dubna 2009 realizují národní projekt s názvem: **Klíče pro život – Rozvoj klíčových kompetencí v zájmovém a neformálním vzdělávání**

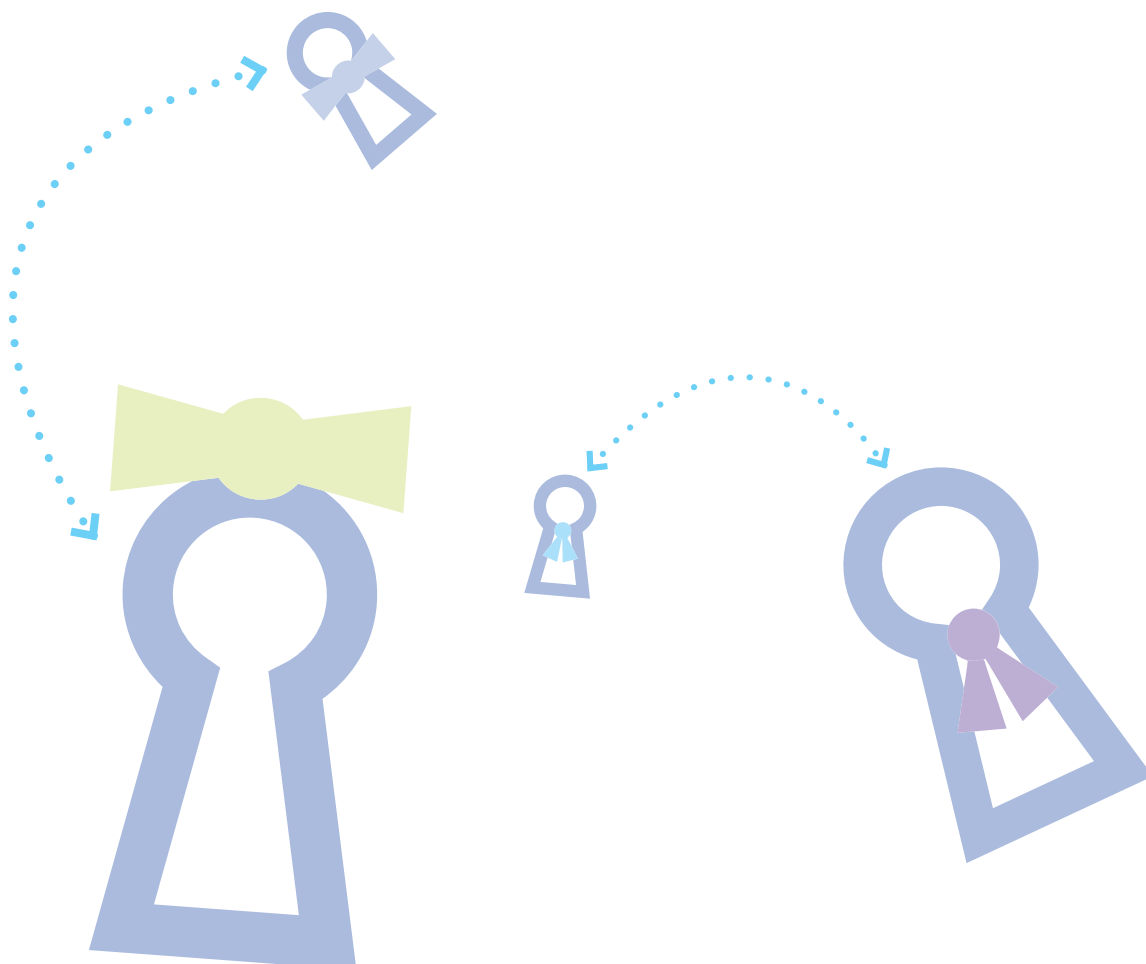
Hlavními postavami projektu se stali Ti, kteří pracují s dětmi a mladými lidmi v rámci jejich volného času v organizacích z celé České republiky: střediska volného času (SVC), školní družiny (ŠD) a kluby (ŠK) a nestátní neziskové organizace (NNO). Projektem se intenzivně podporuje celoživotní vzdělávání pracovníků s dětmi a mládeží a zkvalitňuje systém pro udržitelný rozvoj zájmového a neformálního vzdělávání.

Jednotlivé aktivity projektu jsou řízeny odbornými garanty, kteří mimo jiné pomáhají identifikovat a specifikovat přednosti i problémy práce v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání.

Plánem aktérů Klíčů pro život je popularizace a celkové zvýšení povědomí veřejnosti o práci s dětmi a mladými lidmi.

Webové stránky projektu **www.kliceprozivot.cz** nabízejí svým čtenářům a spolupracovníkům v České republice strukturovaný přístup k informacím o průběhu jednotlivých aktivit a také možnosti aktivního zapojení do projektu.

Více se dozvíte na dalších stránkách informačního letáku...

Výzkumy

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci, pracovníci pracující s dětmi a mládeží v NNO, děti a mládež.

Zapojení cílové skupiny

Lidé pracující v organizacích budou kontaktováni dle charakteru výzkumu. Jednotlivá kvalitativní šetření proběhnou na základě individuální konzultace s výše jmenovanou cílovou skupinou. Kvantitativní šetření výzkumů se zrealizují dle předem určených kvót tak, aby výzkumný vzorek (např. organizace) byl dostatečně reprezentativní.

Harmonogram

Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: únor 2013.

Metodologie

Výzkumy budou kvantitativního i kvalitativního charakteru, sběr dat proběhne jak technikou strukturovaných řízených rozhovorů (dotazníkem), tak i polostrukturovanými hloubkovými rozhovory s pracovníky organizací zabývající se zájmovým a neformálním vzděláváním, ale i s dětmi a mládeží, a to na území celé ČR.

Výzkumy startující během projektu

- Stav potřeb dalšího vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků
- Hodnotové orientace dětí a mládeže ve věku 6-15 let
- Zdravé klima v zájmovém a neformálním vzdělávání
- Standardizace organizací
- Inkluze dětí a mládeže se zdravotním postižením do zájmového a neformálního vzdělávání
- Informovanost a participace
- Multikulturalita v zájmovém a neformálním vzdělávání
- Analýza postojů vzdělavatelů

Hlavní přínos

Výsledky šetření a analýz jednotlivých výzkumů, které budou průběžně zveřejňované a shrnuté v závěrečné zprávě, budou sloužit jako odborný podklad pro doporučení systémových a legislativních změn ve sledované sféře zájmového a neformálního vzdělávání. Dílčí výsledky budou zpracovávány a uveřejňovány průběžně na webových stránkách projektu a v registru výzkumů.

Standardizace organizací neformálního vzdělávání

Cílová skupina

Střediska volného času, školní družiny, školní kluby, nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží, nestátní neziskové organizace dětí a mládeže.

Zapojení cílové skupiny

Forem je několik: cílová skupina klíčové aktivity Standardizace bude oslovena např. elektronickou formou, dotazníkem či při celostátních setkáních v průběhu projektu, na které budou zástupci organizací zváni. Organizace se jako cílová skupina mohou přihlásit i samy v průběhu celého projektu, kontaktovat garanty projektu a spolupracovat jak při tvorbě standardů, tak i při ověřování nových nástrojů, které povedou ke zlepšení fungování a řízení organizací.

Harmonogram

Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: květen 2012.

Průběh aktivit

- Analýza aktuálního stavu organizací a jejich fungování.
- Vytvoření standardů na základě setkávání: workshopy k tvorbě kritérií a nástrojů, které mohou organizace využívat k vlastnímu hodnocení, rozvoji i vzdělávání.
- Na základě rozdílných potřeb jednotlivých druhů organizací vzniknou takové kategorie standardů, které podpoří jejich specifitu.
- Proběhne pilotní ověření systémů a nástrojů v organizacích, které se zapojily do projektu.
- Organizace budou součástí týmů určených pro tvorbu vzdělávacích programů, e-learningových textů, videofilmů, multimediálních CD a implementační příručky, všechny tyto nástroje se stanou průvodci standardizací.

Hlavní přínos

Hlavním záměrem je definovat jasné standardy organizací, které budou odrážet jejich kvalitu a specifitu v poskytování zájmového a neformálního vzdělávání. Vytvořené standardy budou dostupné odborné veřejnosti a stanou se podkladem pro návrhy systémových a legislativních změn.

Studium pedagogiky volného času

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci školských zařízení: středisek volného času, školních klubů, školních družin. Pracovníci pracující s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích.

Zapojení cílové skupiny

Kontakt s cílovou skupinou probíhá formou e-mailů – nabídky kurzů. Studium pedagogiky volného času nabízí kurzy na webových stránkách projektu, kde je možné se také přihlásit.

Harmonogram

Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: prosinec 2011.

Průběh aktivit Studia pedagogiky volného času (Studium pedagogiky § 3)

- **Monitoring vzdělávacích potřeb:** ředitelé škol a pedagogové volného času se zúčastnili dotazníkového šetření, kde uvedli, které kompetence očekávají od pedagogů volného času. Jedná se o schopnost analýzy a rozhodování, komunikace, schopnost práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.
- **Nastavení nového obsahu oboru – Studium pedagogiky volného času:** zde dochází k uplatnění požadavků z dotazníků, v samotném průběhu Studia pedagogiky volného času se mapují potřeby dopadové skupiny (žáků) – děti a rodiče mapují, co se změnilo v práci pedagoga v průběhu Studia pedagogiky volného času.
- **Ověření připraveného obsahu Studia pedagogiky volného času** nestandardními formami výuky (interaktivní způsob vzdělávání – diskuze, prožitková pedagogika, kasuistiky, teoretické rámování prožitkové pedagogiky).

Formy Studia pedagogiky volného času

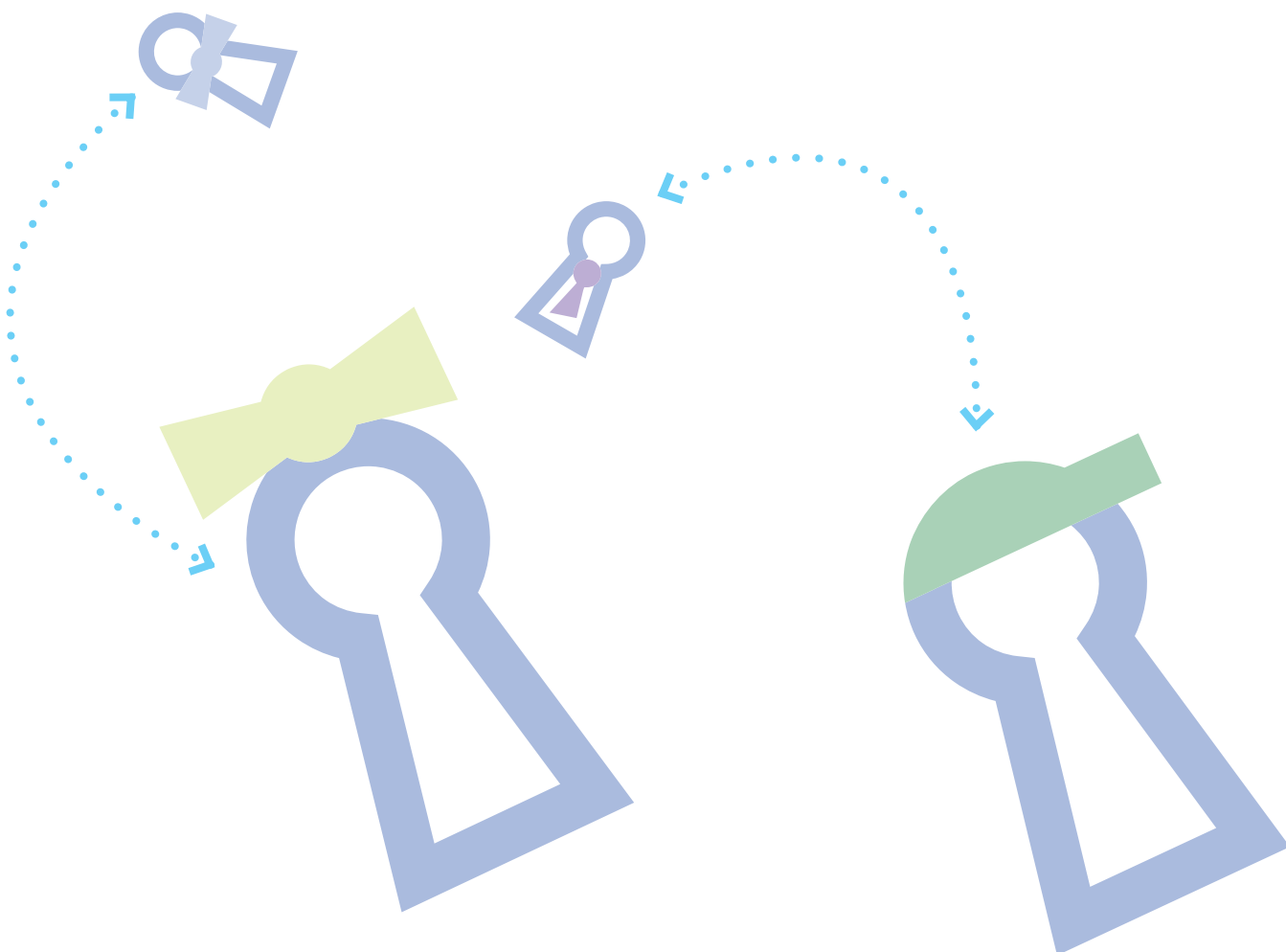
- **E-learningové Studium pedagogiky volného času.** Studium je realizováno s Univerzitou Palackého v Olomouci. Po jeho absolvování získají účastníci osvědčení o získané kvalifikaci.
- **3leté Studium pedagogiky volného času.** Studium je realizováno s Univerzitou Palackého v Olomouci. Po prvním roce studia získají osvědčení o získané kvalifikaci v hodinové dotaci 80 hodin. Další dva navazující ročníky jsou vystavěny na úroveň bakalářského titulu. Lektori jsou vysokoškolští učitelé a ve Studiu pedagogiky volného času lektorují

interaktivně, prožitkovými metodami v partnerském přístupu ke studentovi.

- **Intenzivní Kurz prevence syndromu vyhoření.** Kurz je určen pedagogům s kvalifikací, kteří cítí potřebu nových podnětů a profesní podpory.

Hlavní přínos

- Legislativní a systémové změny v oblasti Studia pedagogiky volného času, které by měly vést k efektivnější přípravě pedagogů volného času pro vstup do praxe a pojmenovat profil pedagoga volného času.
- Tři sborníky příkladů dobré praxe – vzniknou z prací studentů Studia pedagogiky volného času.
- Velké klady této aktivity spočívají v aktivní spoluúčasti pedagogických pracovníků, lektorů a konzultantů na zlepšení stávajícího systému vzdělávání a jejich bezprostřední vliv na celý studijní program.

Průběžné vzdělávání

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci školských zařízení: středisek volného času, školních klubů, školních družin. Pracovníci pracující s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích.

Zapojení cílové skupiny

Cílová skupina je v průběhu projektu oslovována nabídkami vzdělávacích akcí umístěných na webových stránkách, případně osobním pozváním na schůzky odborným garantem nebo krajskými koordinátory, kteří dlouhodobě působí v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zájmového vzdělávání. Garant Průběžného vzdělávání spolu s koordinátory zajišťuje informace o poptávce pro Průběžné vzdělávání v daných regionech. Řada z krajských koordinátorů zabezpečuje v projektu lektorskou a konzultantskou činnost.

Harmonogram

Termín zahájení: prosinec 2009. Termín ukončení: prosinec 2012.

Aktivity

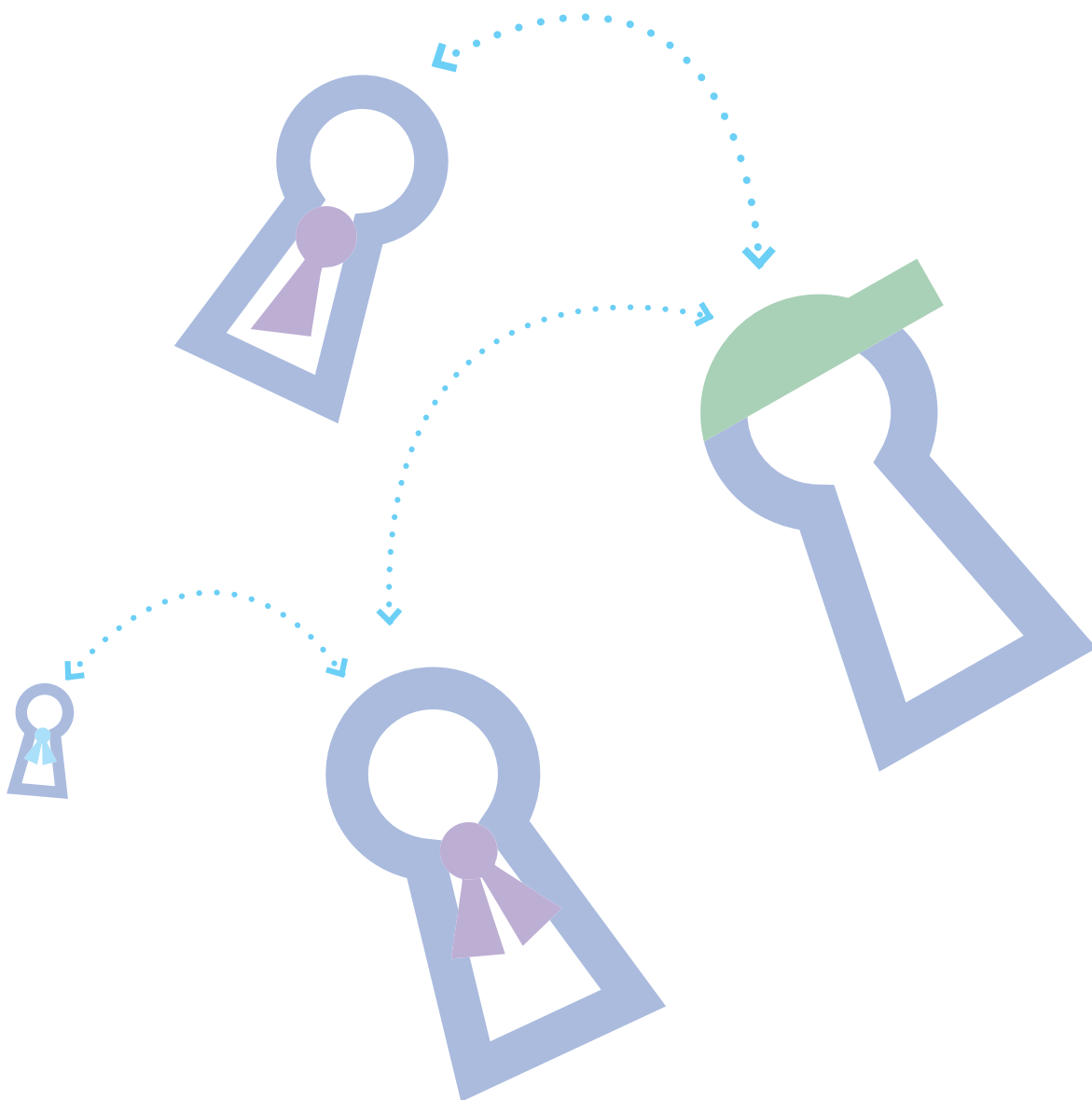
- **Vytvoření kvalitního evaluačního nástroje.** Individuální měření získaných klíčových kompetencí ve vzdělávacích aktivitách. Nástroj bude využíván v celém systému vzdělávání.
- **Sestavení sítě 14 krajských koordinátorů.** Síť bude sestavena zejména ze zástupců ředitelů středisek volného času, vychovatelů školních družin a školních klubů, kteří ve své roli pak vzdělávají, navrhuji změny, zjišťují zájem a organizují s NIDM samostatně průběžné vzdělávací aktivity v rámci projektu.
- **Vzdělávací aktivity.** V rámci projektu bude sestavena nabídka 143 jednodenních až šestidenních kurzů či seminářů obsahově zaměřených dle požadavků cílové skupiny vycházející z jednotlivých aktivit Průběžného vzdělávání a na základě výzkumu (např. instruktor snowboardingu, strategický management, netradiční techniky, jak komunikovat, tvorba školního vzdělávacího programu, instruktor vodní turistiky, týmová spolupráce, osobnostně–sociální výchova).
- **Evaluační semináře školních vzdělávacích programů.** V rámci projektu bude sestaven a proškolen tým 28 facilitátorů složený zejména z absolventů studijního programu Funkčního studia. Tito povedou 56 evaluačních seminářů, jejichž cílem je zhodnocení stávajících školních vzdělávacích programů jednotlivých školských zařízení.
- **Krajská setkávání po odbornostech.** Celkem 14 dvoudenních krajských setkání – dva kraje společně zorganizují setkání cílové skupiny – praktické ukázky vlastní jedinečné odbornosti v určitých tematických oblastech školních vzdělávacích progra-

mů, výměna zkušeností dobré praxe a návrh chybějících vzdělávacích aktivit.

- **Zajištění dvou celostátních seminářů pro řídící pracovníky středisek volného času, školních družin a školních klubů.** Cílem setkání je vzdělávací a metodická činnost pro jednotlivé tematické oblasti školních vzdělávacích programů. Zásadní změny v této oblasti budou podkladem pro nové legislativní návrhy a systémové změny ve vzdělávání.

Hlavní přínos

- Zvýšení kvality a rozšíření nabídky vzdělávání.
- Vytvoření kvalitního evaluačního nástroje, který v dosavadní praxi výrazně chybí.
- Vytvoření funkční sítě krajských koordinátorů.
- Podpora trvalého a udržitelného rozvoje zájmového a neformálního vzdělávání.

Průřezová témata

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci školských zařízení: středisek volného času, školních klubů, školních družin. Pracovníci pracující s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích.

Zapojení cílové skupiny

Poskytovatelé vzdělání organizují v projektu odborné služby v oblasti průřezových témat. Pracovníci neformálního vzdělávání a zájmového vzdělávání v ČR věnující se dětem a mládeži a zájemci z řad odborné veřejnosti realizují za koordinace garantů klíčové aktivity Průřezová témata vzdělávací programy a jsou posléze zapojeni do návrhů legislativních změn.

Harmonogram

Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: prosinec 2012.

Seznam průřezových témat

1. Inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
2. Mediální výchova a medializace
3. Multikulturní výchova
4. Zdravé klima zájmového a neformálního vzdělávání
5. Participace a informovanost, výchova k aktivnímu občanství
6. Výchova k dobrovolnictví

Co vznikne během projektu v oblasti průřezových témat

- Komplexní vzdělávání pedagogických pracovníků a pracovníků pracujících s dětmi a mládeží v NNO v průřezových tématech.
- Síť krajských odborných konzultantů po celé ČR, jejichž úkolem bude zajištění konzultací při tvorbě vzdělávacích programů v organizacích pro děti a mládež.
- Pilotáž nových vzdělávacích programů pro děti a mládež v uvedených tématech, přičemž z nejlepších pilotází vzniknou tzv. Příklady dobré praxe, které budou následně publikovány.
- Analýzy nových trendů a postupů práce s dětmi a mládeží v průřezových tématech, které budou sloužit jako podklad pro legislativní a systémová řešení.

Funkční vzdělávání

Cílová skupina

Pedagogičtí pracovníci školských zařízení: středisek volného času, školních klubů, školních družin. Pracovníci pracující s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích.

Zapojení cílové skupiny

Účastníci – studenti mají možnost se na základě informací z webových stránek a osobního kontaktu garanta a supervizora Funkčního studia zapojit v průběhu celého projektu. Z cílové skupiny jsou i postupně vybíráni lektori a konzultanti.

Harmonogram

Termín zahájení: prosinec 2009. Termín ukončení: prosinec 2012.

Hlavní aktivity Funkčního vzdělávání

(Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky § 7)

Tříletý studijní program Funkční studium

Celé studium je realizováno s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci.

1. ročník: pět seminářů – 125 hod. prezenčního studia, 60 hod. manažerských prací, 100 hod. e-learningu (úvod do managementu, týmová spolupráce, řízení času, strategické plánování, legislativa, marketing, PR, motivace, stimulace, komunikace, management změny).

2. ročník: čtyři semináře – 100 hod. prezenčního studia, 52 hod. manažerského studia, 80 hod. e-learningu (osobnostně-sociální výchova I., participace, školní vzdělávací programy, facilitace, participativní vedení týmu, osobní projev a prezentace, diagnóza organizace, koučování)

3. ročník: dva semináře – 50 hod. prezenčního studia, 56 hod. manažerské praxe, 40 hod. e-learningu (vedení diskuze, řízení porad, audit, osobnostně-sociální výchova II., jak ustát změnu).

Studium je ukončeno písemným testem, ústní zkouškou a obhajobou závěrečné práce.

Stávající metody Funkčního studia

- **Benchmarking a praktické činnosti**

Předem připravený systém návštěvy v organizaci, ve kterém je prezentováno zařízení „hostitele“, jeho činnost a praktické aktivity, kterými studenti procházejí.

- **E-learningová podpora**

Poskytuje nejen vzdělávací prostředí, ale i programy šité na míru potřebám studentů. Umožňuje mapovat celý vzdělávací proces a vzájemně komunikovat se všemi účastníky Funkčního studia.

- **Případové studie a domácí úkoly**

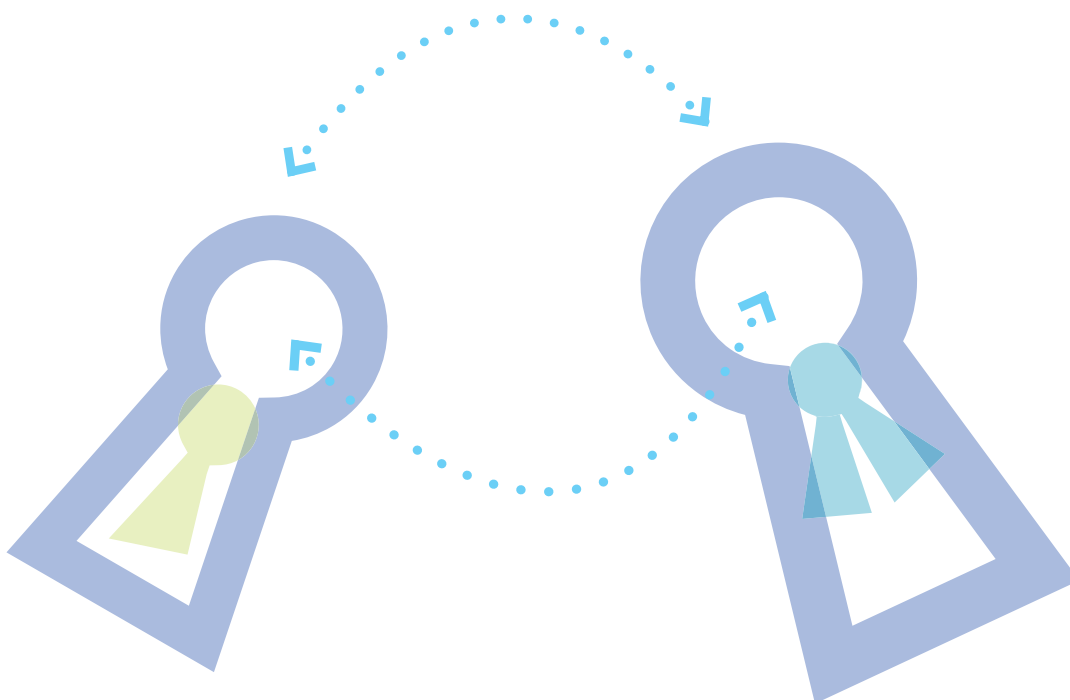
Většinou jsou zpracovávány na základě skutečných událostí. Hlavním posláním je řešit komplexní a málo strukturalizované problémy z prostředí organizace.

- **Setkání realizačního týmu a evaluace současného Funkčního studia**

V průběhu celého projektu se uskuteční celkem sedm dvoudenních hodnotících setkání konzultantů, lektorů, tutorů a organizátorů jakožto zástupců cílové skupiny.

Hlavní přínos

- Jeden inovovaný tříletý studijní program: Funkční studium.
- Návrh legislativní a systémové změny v oblasti Funkčního vzdělávání.
- Tři sborníky závěrečných prací studentů Funkčního studia vycházející z praxe jednotlivých organizací.

Uznávání neformálního vzdělávání

Cílová skupina

Pracovníci nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží, vzdělávací instituce, orgány a organizace zodpovědné za akreditaci vzdělávacích programů a vytváření kvalifikací, sociální partneři, představitelé obcí, regionů, zaměstnavatelé, dobrovolníci pracující s dětmi a mládeží, odborná veřejnost.

Zapojení cílové skupiny

Komunikace s cílovou skupinou probíhá ve spolupráci s experty a pracovními skupinami. Realizují se pracovní a odborná setkání.

Harmonogram

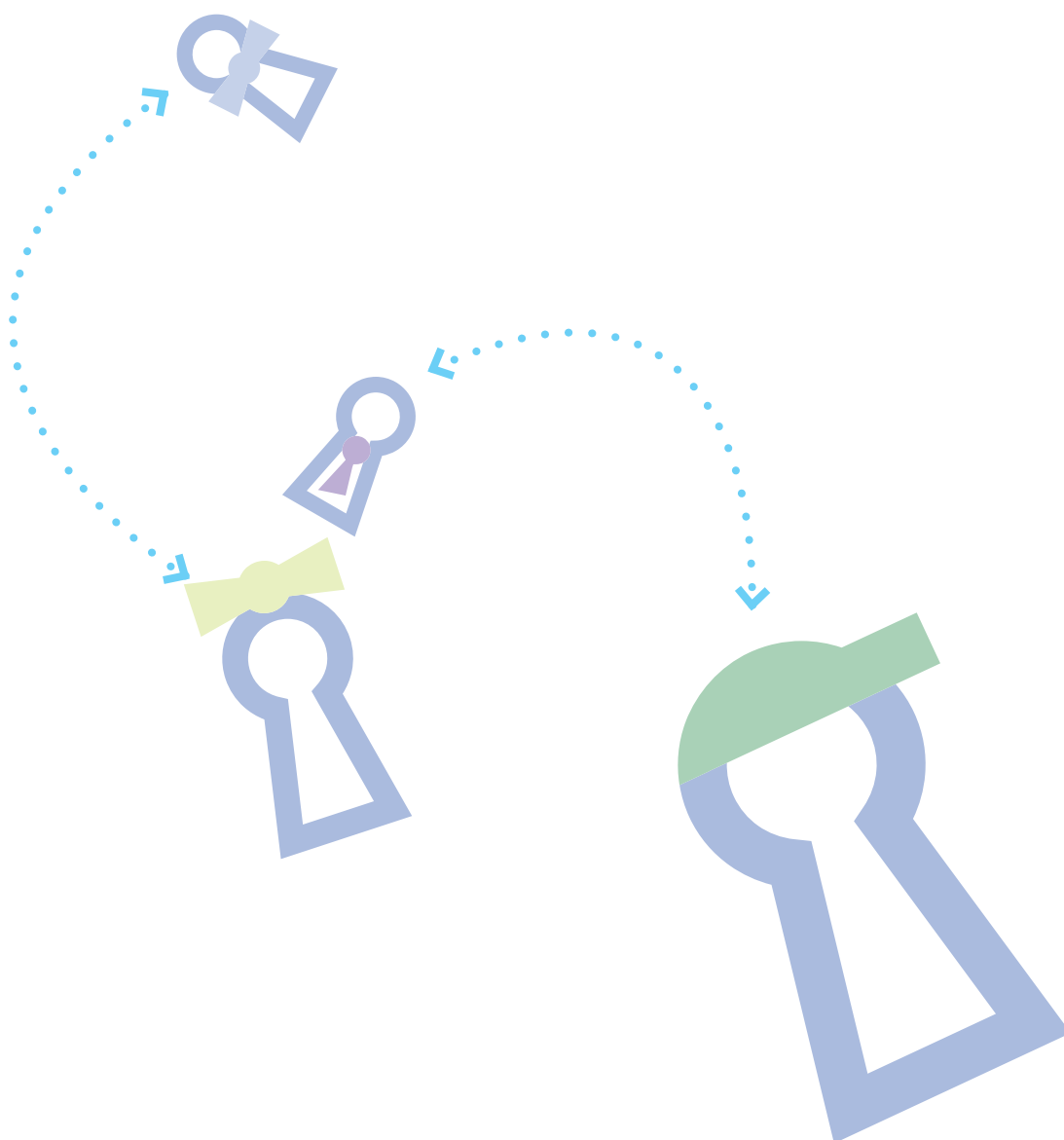
Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: červenec 2012.

Průběh aktivit

- Analýza současné situace v nestátních neziskových organizacích pracujících s dětmi a mládeží (ve spolupráci s experty a pracovními skupinami) v následujících oblastech: právo, ekonomie, řízení, administrativa, pedagogika a psychologie, environmentální výchova a ochrana zdraví. Rovněž proběhne analýza pozic v nestátních neziskových organizacích pracujících s dětmi a mládeží, vzdělávacích metod i metodických materiálů.
- Vznik sady minimálních kompetenčních profilů a sborníků dobré praxe.
- Zajištění autoevaluačních nástrojů, vznik metodik přiblížení kompetencí.
- Vytvoření, resp. inovace vzdělávacích modulů, které budou ve dvou obdobích oproti-
lotovány a následně zhodnoceny.
- Sumarizace a přiblížení zvolené metody a přístupu nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží pro naplňování kompetenčních profilů, vytvoření e-learningových vzdělávacích programů, příprava podkladů pro akreditaci vybraných vzdělávacích programů.
- V závěrečné fázi uznávání neformálního vzdělávání publikování sborníku pozic v nestátních neziskových organizacích pracujících s dětmi a mládeží, příkladů dobré praxe a vzdělávacích metodik.

Hlavní přínos

- Uznávání neformálního vzdělávání přinese lidem pracujícím v této oblasti především usnadnění získávání kvalifikací a využití nabytých znalostí a dovedností ve své profesi.
- Uznávání neformálního vzdělávání povede k získání dílčí, resp. úplné odborné kvalifikace v oblasti neformálního vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání.

Podpora informačního systému pro mládež

Cílová skupina

Děti a mládež. Pracovníci Informačních center pro mládež (ICM) a Informačních bodů pro mládež (IBM) v ČR. Krajsí koordinátoři – terénní zpravodajové pro Informační centra pro mládež. Pracovníci pracující s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích pracujících s dětmi a mládeží.

Zapojení cílové skupiny

Součinnost s cílovou skupinou probíhá zejména běžnou e-mailovou komunikací. Zájemci byli přizváni ke spolupráci na vzniku 78 informačních e-katalogů a dalších výstupů této aktivity projektu. Postupně bylo obsazeno 14 míst na pozici regionálních koordinátorů, kteří nasbírají data dle určených témat ICM, např. volný čas, sociálně patologické jevy, kultura, občan a společnost, aktuální informace o práci a studiu v jednotlivých regionech.

Harmonogram

Termín zahájení: duben 2009. Termín ukončení: leden 2012.

Nejvýznamnější výstupy Podpory informačního systému pro mládež

- **78 e-katalogů informací** (elektronicky poskládané souhrny nejdůležitějších témat pro děti a mládež – např. Vzdělávání v ČR, Vzdělávání v zahraničí, Práce v ČR, Práce v zahraničí, Cestování v ČR, Cestování v zahraničí, Volný čas, Sociálně-patologické jevy, Občan a společnost, Mládež a EU, Informace z regionů – k dispozici budou všem přes ICM a IBM)
- **Elektronické newslettery** – zajímavosti pro děti a mládež na webu, přejde do formy elektronického časopisu (pdf.)
- **Jednotná a otevřená databáze** ve formě map informací publikovaných na webu NICM
- **Publikace:** ICM v ČR, ICM v EU a Adresář informačních a poradenských center pro mládež v ČR
- **Animovaná hra o ICM** – zvýraznění důležitosti informačního systému pro mládež a jeho propagace
- **Dva spoty k propagaci ICM**
- **Putovní prezentace vzorového ICM a IBM** obsahující veškeré materiály pro mobilitu ICM (stánek s kompletním prezentačním vybavením)

- **13 vzdělávacích programů s metodickými materiály** (návodů a praktické rady: jak fotit a prezentovat ICM, jak založit ICM, fundraising, jak psát projekty na klíč pro začínající či manažery)

Hlavní přínos

- Vyšší informovanost mladých lidí díky elektronickému zpracování informací z regionů ČR, díky zvýšení kvality poskytovaných služeb v ICM (rozmístěná kamenná centra, která pokrývají celou ČR a slouží k plné informovanosti dětí a mládeže) a IBM (informační body po celé ČR, kde získávají děti a mládež požadované informace) a díky systémovému vzdělávání pracovníků ICM a IBM.
- Vznik nových ICM a IBM.
- Zvýšení efektivity ICM a IBM ve všech regionech ČR.

Lidé v projektu

Jiří Veverka

ředitel NIDM

jiri.veverka@nidm.cz

Irena Obrusníková

projektová manažerka

irena.obrusnikova@nidm.cz

Tomáš Machalík

odborný manažer projektu

tomas.machalik@nidm.cz

Miroslav Bocan

garant Výzkumů

miroslav.bocan@nidm.cz

Tomáš Oršulák

garant Standardizace organizací

neformálního vzdělávání

tomas.orsulak@nidm.cz

Vlasta Faiferlíková

garantka Studia pedagogiky

volného času

vlasta.faiferlikova@nidm.cz

Jolana Bendová

garantka Průběžného vzdělávání

jolana.bendova@nidm.cz

Martina Strašáková

garantka Výchovy k dobrovolnictví

a Participace

martina.strasakova@nidm.cz

Michaela Tužilová

garantka Mediální výchovy

a medializace, Multikulturní výchovy

michaela.tuzilova@nidm.cz

Danuše Netolická

garantka po Inkluzi a Zdravé klima

zájmového vzdělávání

danuse.netolicka@nidm.cz

Vladislava Lukešová

garantka Systému vzdělávání

vladka.lukesova@nidm.cz

Pavla Osvaldová

garantka Funkčního vzdělávání

pavla.osvaldova@nidm.cz

Daniela Havlíčková

garantka Uznávání neformálního

vzdělávání

daniela.havlickova@nidm.cz

Gabriela Hrdinová

garantka Podpory informačního

systému pro mládež

gabriela.hrdinova@nidm.cz

